

Moja baka, doktorica za matematiku

Intervju sa znanstvenicom: dr. sc. Zdravka Božikov,

prigodom obilježavanja Međunarodnog dana žena i djevojaka u znanosti

Novinarka: Eva Šandrić

Moja baka je dr.sc. Zdravka Božikov, sveučilišna profesorica u mirovini. Rođena je 1949. godine. Osnovnu školu završila je 1963., a prirodoslovno-matematičku gimnaziju 1967. godine. Završila je studij matematike na PMF-u u Zagrebu, gdje je i magistrirala te kasnije i doktorirala. Radni vijek provela je na Fakultetu građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu. Bila je redovita profesorica za grupu geometrijskih predmeta na Katedri za geometriju. Uže znanstveno područje joj je geometrija kojom se bavila u svom znanstvenom i stručnom radu. Majka je triju kćeri i baka šestero unučadi.

Bako, što te privuklo u znanstvene sfere kad si birala smjer svog školovanja?

Tijekom gimnazije trudila sam se biti izvrsna u svim predmetima koje smo imali. Time sam stekla široko temeljno obrazovanje koje mi je omogućilo uvid u nastavak školovanja. Budući da sam uspjela biti izvrsna u gimnaziji, mogla sam birati fakultet koji želim. Matematiku sam odabrala kao „kraljicu znanosti“ koja omogućava kreativni pristup bilo kojem znanstvenom području. U početku je važno odabrati područje, a interes za dubljim znanstvenim istraživanjima dolazi kasnije.

Kakvo je tvoje iskustvo s konkurencijom između muškaraca i žena u svijetu znanosti?

Uvjerena sam da konkurencija postoji samo po pitanju izvrsnosti, a ne po spolovima. Istina, ženama je složenije postići izvrsnost s obzirom na njihovu biološku ulogu majke, ali je to moguće. Dapače, smatram da je majčinstvo snažan poticaj za ostvarenje ciljeva na poslu.

Što ti je bilo najteže na putu do akademskog uspjeha?

Nakon završenog fakulteta zaposlila sam se na sveučilištu. Rad na sveučilištu podrazumijeva daljnje školovanje i stjecanje viših akademskih stupnjeva (magisterija i doktorata) u vrijeme majčinstva. Izuzetno je složeno uskladiti to dvoje, jer su rokovi isti i za muškarce i za žene. Stoga je možda na putu do uspjeha bio najteži taj period kada su se rađala moja djeca, ali dobrom organizacijom vremena sve se može postići.

Koju poruku imaš za mene, svoje ostale unuke, ali i sve druge djevojčice?

Tijekom školovanja trebamo se truditi razvijati široke interese i steći kvalitetno obrazovanje iz svih predmeta. Samo na taj način možemo spoznati i prepoznati ono područje koje u nama budi kreativnu znatiželju. Time dolazimo do tema koje nas dublje zaokupljaju, što kasnije prerasta u znanstveni interes. Taj interes se javlja spontano i kada ga shvatimo kao misaonu intelektualnu igru, rezultat neće izostati.

Uspjesi će nas naravno radovati, ali moramo se navikavati i na poneki neuspjeh koji nas nipošto ne smije obeshrabriti. Istraživački posao u znanosti je nepredvidiv, baš kao koncentrični krugovi oko oblutka bačenog u mirno jezero.

Možeš li malo opširnije opisati posao kojim si se bavila?

Bila sam profesorica geometrijskih predmeta kao što su Nacrtna geometrija, Primijenjena geometrija, Osnove projiciranja, Računalna grafika,... studentima tehničke struke i studentima matematike. To se na Sveučilištu zove stručnim poslom, svakodnevnim poslom. Osim toga, istodobno sam se bavila znanstvenim radom i objavljivanjem vlastitih znanstvenih rezultata u pripadnim časopisima. Također sam sudjelovala na brojnim stručnim i znanstvenim domaćim i stranim skupovima, seminarima, savjetovanjima, simpozijima i kongresima gdje se iznose vlastita dostignuća te upoznaješ s dostignućima drugih.

Što su tvoji najznačajniji uspjesi u radnom vijeku?

Tijekom radnog vijeka podučavala sam brojne generacije studenata.

Izuzetno sam ponosna kada ih sretnem u njihovim novim životnim ulogama stručnjaka i roditelja. Takvi susreti me obogaćuju, dajući duboki smisao onome što sam radila. Na stručnim skupovima upoznala sam brojne kolegice i kolege od kojih sam mnogo naučila. Komunikacija s njima obogatila je moj život. Bila sam mentorica pri izradi diplomskih, magistarskih i doktorskih radova te time doprinijela njihovom znanstvenom napredovanju. Objavila sam u časopisima brojne radove, stručne i znanstvene, što mi je omogućilo najviše akademsko zvanje redovite profesorice. Svi ti uspjesi su izuzetno značajni u mom životu. Međutim, kao žena najvećim svojim postignućem u životu smatram rođenje, podizanje i odgoj moje troje djece i šestero unučadi.

U Zagrebu, siječanj 2021.